

КОМИСИЈА ЗА РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈУ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ИСПИТ ЗА СТИЦАЊЕ ПРОФЕСИОНАЛНОГ ЗВАЊА
ОВЛАШЋЕНИ РЕВИЗОР
(ИСПИТНИ ТЕРМИН: МАЈ 2021. ГОДИНЕ)

ПРЕДМЕТ 11:
НАПРЕДНА РЕВИЗИЈА

ЕСЕЈИ

Есеј бр. 1 – Контрола и осигурање квалитета ревизије

- a) Шта се подразумејева под контролом квалитета (КК) ревизије, зашто је КК постала веома важна у савременим условима и који су основни облици КК ревизије? (5 бодова)
- b) Које су основне карактеристике КК ревизије на нивоу ревизорске фирме? (5 бодова)
- c) Како се обезбјеђује КК на нивоу појединачног ревизорског ангажмана? (5 бодова)
- d) Које су основне карактеристике осталих облика КК ревизије? (5 бодова)

Есеј бр. 2 – План и програм ревизије

- a) Појам, сврха и временски обухват плана ревизије (3 бода)
- b) Питања за разматрање приликом планирања ревизије (3 бода)
- c) Садржај плана ревизије (12 бодова)
- d) Појам и сврха програма ревизије (2 бода)

Есеј бр. 3 – ИФАС-ов Кодекс етике за професионалне рачуновође

- a) Потреба за етичким кодексом (6 бодова)
- b) Основни принципи етичког кодекса (7 бодова)
- c) Околности које могу утицати на одступање ревизора од основних етичких принципа (7 бодова)

ЗАДАЦИ:

Задатак број 1.

ПРЕДУЗЕЋЕ „Б“

Ваше друштво за ревизију је почетком маја 2020. године закључило уговор о ревизији финансијских извјештаја за 2020. годину са клијентом „Б“, предузећем које послује у индустрији грађевинског материјала. Предузеће „Б“ по први пут ангажује независног ревизора за ревизију финансијских извјештаја јер очекује да ће му Извјештај независног ревизора бити користан за планирану докапитализацију и додатно екстерно финансирање.

Предузеће „Б“ је сачинило финансијске извјештаје на дан 31.12.2020. године, односно за период од 01.01. до 31.12.2020. године, уз тврдњу управе да су приликом њиховог сачињавања примјењени Међународни стандарди финансијског извјештавања. Биланс стања и биланс успјеха за 2020. годину, као дио сета финансијских извјештаја према важећем оквиру за финансијско извјештавање, су презентовани у наредним табелама.

БИЛАНС СТАЊА
На дан 31.12.2020. године

ОПИС/ПОЗИЦИЈЕ	2020.	2019.
	(у КМ)	
СТАЛНА СРЕДСТВА	9.006.276	9657.543
Некретнине, постројења и опрема	9.006.276	9657.543
- Земљиште	6.427.300	6.447.370
- Грађевински објекти	1.567.002	1.951.947
- Постројења и опрема	1.011.974	1.258.226
ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ	/	/
ОБРТНА/ТЕКУЋА СРЕДСТВА	4.973.443	4.123.423
1. Залихе	1.855.804	1.229.024
2. Краткорочна потраживања и пласмани	2.946.178	2.735.321
3. Готовина и еквиваленти готовине	61.512	100.830
4. ПДВ и АВР	109.949	58.248
ПОСЛОВНА АКТИВА	13.979.719	13.780.966
УКУПНА АКТИВА	13.979.719	13.780.966
КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЕ	10.797.647	10.791.323
Основни капитал	7.427.842	7.427.842
Нераспоређени добитак	6.324	1.914
- ранијих година	/	/
- текуће године	6.324	1.914
Резерве	173.314	171.400
Ревалоризационе резерве	3.190.167	3.190.167
ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	32.252	202.633
КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	3.149.820	2.787.050
ПОСЛОВНА ПАСИВА	13.979.719	13.780.966
УКУПНА ПАСИВА	13.979.719	13.780.966

БИЛАНС УСПЈЕХА
У периоду од 01. до 31.12.2020. године

ОПИС/ПОЗИЦИЈЕ	2020.	2019.
	(у КМ)	
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	4.878.110	4.412.133
1. Приходи од продаје робе	75.043	376.276
2. Приходи од продаје учинака	4.457.414	4.336.376
3. Приходи од активирања или потрошње робе и учин.	188.300	289.305
4. Повећање/смањење вриједности залиха учинака	157.353	(611.318)
5. Остали пословни приходи	/	21.494

ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	4.556.050	4.562.108
1. Набавна вриједност продате робе	71.691	341.613
2. Трошкови материјала	2.508.022	2.549.178
3. Трошкови зарада, накнада зарада и остали л. расходи	1.495.784	1.262.351
4. Трошкови производних услуга	61.132	99.995
7. Трошкови амортизације и резервисања	254.231	167.175
8. Нематеријални трошкови	134.284	125.739
9. Трошкови пореза и доприноса	30.906	16.057
Пословни добитак	322.060	
Пословни губирак		149.975
ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	209	82
ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	119.085	20.790
ДОБИТАК РЕДОВНЕ АКТИВНОСТИ	203.184	
ГУБИТАК РЕДОВНЕ АКТИВНОСТИ		170.683
ОСТАЛИ ПРИХОДИ	101.620	125.844
ОСТАЛИ РАСХОДИ	77.068	112.815
ДОБИТАК ПО ОСНОВУ ОСТАЛИХ П и Р	24.552	1.029
ГУБИТАК ПО ОСНОВУ ОСТАЛИХ П и Р	/	/
ДОБИТАК/ГУБИТАК ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА	227.736	(157.654)
ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	932	/
НЕТО ДОБИТАК/ГУБИТАК ТЕКУЋЕ ГОДИНЕ	226.804	157.654
УКУПНИ ПРИХОДИ	4.979.939	4.538.059
УКУПНИ РАСХОДИ	4.752.203	4.695.713
УКУПАН НЕТО ДОБИТАК/ГУБИТАК ПЕРИОДА	226.804	(157.654)

Током ревизије сте дошли до сљедећих доказа и сазнања и сачинили сљедеће радне папире или забиљешке:

ЗАБИЉЕШКА (РП) БР. 1:

Имајући у виду датум закључења Уговора о ревизији, нисмо могли присуствовати попису залиха и других облика имовине предузећа „Б“ на дан 31.12.2019. године чији су резултати укључени у финансијске извјештаје претходне године и почетна стања пословних књига за 2020. годину као извјештајног периода који је предмет ревизије.

Рачуноводствене евиденције клијента нису омогућиле да се другим поступцима ревизије провјери стање залиха на дан 31.12.2019. године и процијени да ли су оне адекватно исказане у билансу стања на тај дан.

С обзиром на чињеницу да смо прихватили агажман за ревизију финансијских извјештаја клијента који у по први пут ангажује екстерног ревизора, свјесни смо да ћемо као ревизорски тим бити суочени са ограничењем обима ревизије у складу са МСР 510 – Прва ревизорска ангажовања – почетна стања.

ЗАБИЉЕШКА (РП) БР. 2:

Провођењем одговарајућих поступака ревизије сталних средстава утврдили смо да предузеће нема валидну документацију о власништву над укупним земљиштем које је признато као властито стално средство чија је вриједност на датум 31.12.2020. године 6.427.300 КМ. Прибављени докази указују да над дијелом земљишта, укупне

вриједности 2.225.000 КМ суштински постоји трајно право кориштења, те би га у складу са тим требало (ре)класификовати као нематеријално улагање у билансу стања на дан 31.12.2020. године.

Управа предузећа „Б“ је сагласна да у финансијским извјештајима за наредну годину изврши наведену рекласификацију.

ЗАБИЉЕШКА (РП) БР. 3:

Провођењем планираних поступака ревизије залиха смо утврдили да су залихе материјала прецијењене за износ од укупно 145.800 КМ, јер их клијент ревизије предузеће „Б“, упркос нижој тржишној од набавне цијене, и даље вреднује по набавној цијени. Такође смо утврдили да су залихе готових производа, формиране у другој половини 2020. године, вредноване по вишој цијени коштања усљед раста цијене енергената. Увидом у аналитичку евиденцију залиха готових производа утврдили смо да су по том основу залихе готових производа прецијењене за износ од 95.200 КМ јер је у складу са рачуноводственим политикама требало признати њихово обезвређење.

За наведене износе су прецијењене залихе на дан 31.12.2020. године и потцијењени расходи за годину која се завршава на тај датум.

ЗАБИЉЕШКА (РП) БР. 4:

Анализом старосне структуре потраживања од купаца у оквиру ревизије потраживања и краткорочних пласмана, утврдили смо да потраживања од купаца старија од годину дана износе 280.440 КМ. Управа предузећа није извршила исправку вриједности ових потраживања, иако је то захтјев усвојене рачуноводствене политике клијента, уз образложење да се ради о два дугогодишња пословна партнера који не оспоравају свој дуг, али се налазе у финансијским тешкоћама.

Уколико се у току 2021. године ова потраживања не наплате и ако се покрене стечајни поступак над овим дужницима, Управа предузећа „Б“ је сагласна да ова потраживања у цјелости отпише у тој години.

ЗАБИЉЕШКА (РП) БР. 5:

Одговарајућим поступцима ревизије обавеза за зараде и накнаде зарада запосленима, прибавили смо доказе да Управа предузећа није у пословне књиге и финансијске извјештаје укључила правоснажну судску пресуду да запосленим на име неисплаћених бруто плата у 2018. и 2019. години исплати износ од 86.600 КМ.

Управа предузећа је свјесна да се ово судско рјешење мора извршити, али је избјегла да призна овај износ као обавезу у 2020. години, образлажући да ће укупне обавезе према запосленима исплатити у наредној 2021. години, уз гарантовање радних мјеста у наредне двије године.

*

*

*

ОД ВАС СЕ ЗАХТИЈЕВА ДА:

- 1. Наведите основне елементе Програма ревизије сталних материјалних средстава. (5 ПОЕНА)**
- 2. За сваку од претходно наведених претпостављених забиљешки, апстрахујући све остале, саставите образложење ревизора и формулишете**

одговарајуће мишљење у оквиру параграфа/пасуса Мишљење ревизора.
Сваки појединачни тачан одговор носи по 2 поена.

(УКУПНО: $5 \times 2 = 10$ ПОЕНА)

3. За све претпостављене забиљешке као цјелину, третирајући их забиљешкама, односно радном документацијом на конкретном ревизорском ангажману, саставите образложење ревизора и дате само једно синтетизовано закључно мишљење у оквиру параграфа/пасуса Мишљење ревизора. (5 ПОЕНА)

НАПОМЕНА:

За рјешење задатка под (2) и (3) треба да образложите вашу процјену материјалности или значајности за ФИ који су предмет ревизије, те да је примијените приликом избора мишљења ревизора. При томе је довољно да процијените укупни ниво значајности и да га користите и за појединачна и синтетизовано мишљење без алоцирања на појединачне позиције или елементе финансијских извјештаја.

ОЧЕКИВАНИ ОДГОВОРИ:

Задатак број 2.

Ревизорски тим “АБЦ” врши ревизију финансијских извјештаја за 2020.годину код привредног друштва “ХУЗ”. Привредно друштво “ХУЗ” је исказало сљедећи биланс стања:

Биланс стања привредног друштва “ХУЗ” на дан 31.12.2020.

ОПИС	Износ 2019.	Износ 2020.
Земљиште	300.000	310.000
Грађевински објекти	2.000.000	2.600.000
Опрема	2.000.000	2.000.000
ИВ грађевинских објеката	1.000.000	1.200.000
ИВ опреме	1.000.000	1.400.000
Дугорочна активна временска разграничења	300.000	300.000
Залихе материјала	150.000	150.000
Залихе готових производа	30.000	300.000
Новчана средства	200.000	100.000
АКТИВА	2.980.000	3.160.000
Обавезе према добављачима	350.000	500.000
Обавезе за нето плате	200.000	400.000
Обавезе за порезе и доприносе по основу плата	300.000	600.000
Дугорочне обавезе по кредитима	200.000	270.000
Добит периода	600.000	500.000
Капитал	1.000.000	730.000
Ревалоризационе резерве	330.000	160.000
ПАСИВА	2.980.000	3.160.000

Проведени су сви доказни поступци а вриједност некретнина, постројења и опреме је спорна.

Укупни приходи предузећа остварени у 2020. години износили су 15.000.000 КМ.

У току пословне године, забиљежене су сљедеће пословне промјене које се односе на стална средства предузећа, хронолошки посматрано:

- 1) Донесена је одлуку о градњи пословног објекта за властите потребе. С том намјером извршена је куповина замљишта фактурне вриједности 100.000 КМ. Порез на промет непокретности обрачунат према рјешењу релевантне порезне испоставе износи 6.000 КМ. Изградња је повјерена фирми „Ц” која је испоставила фактуру за градњу (услуге плус материјал) у износу од 550.000 КМ са урачунатим ПДВ-ом. У изградњи је кориштена властита опрема (машине) за које је обрачуната амортизација 15.000 КМ. Објекат није завршен у току 2020.године. Друштво ХЗУ слиједи рачуноводствену политику одвојеног евидентирања земљишта и објеката.
- 2) Поклоњена је једна машина 30.09.2020.године пословном партнеру ХД набавне вриједности 15.000 КМ, отписане вриједности 5.000 КМ. (подаци обрачунати на дан поклона машине)

- 3) Извршен је обрачун амортизације у децембру текуће године. Рачуноводственом политиком утврђене су амортизацијска стопа за некретнине (грађевинске објекте) 1,5%, а за опрему 12% годишње.

Ревизорски тим “АБЦ” укупну значајност утврђује у висини од 2% укупног прихода ревидираног предузећа. Распоред значајности на поједине позиције врши се сразмјерно њиховој величини на дан 31.12.2020. Све позиције осим новчаних средстава се укључују у распоред почетне значајности.

Ваш задатак је:

- a) Одредити износ почетне значајности, који ће бити коригован за 30% за потребе израчунавања коначне процјене значајности због претходних открића слабих интерних контрола у предузећу ХУЗ (2 бода)
- b) Алоцирати значајност на спорне позиције финансијског извјештаја (2 бода)
- c) Припремити радни документ ревизора о стању и промјенама на рачунима спорних елемената финансијског извјештаја. (8 бодова).
- d) Процијенити да ли постоји прецјењивање или потцјењивање спорних елемената финансијских извјештаја, као и њихов потенцијални утицај на мишљење ревизора (4 бода)
- e) Дати ревизорско мишљење о финансијским извјештајима привредног друштва “ХУЗ” у складу са међународним ревизорским стандардима. Није потребно писати цијели текст ревизорског мишљења. (4 бода)